

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ **PREZENTACE LEGISLATIVY A** **PLÁNOVANÝCH ZMĚN**

Jan Maršák
Odbor odpadů
Ministerstvo životního prostředí

Den malých obcí
Praha, 27. 11. 2018

NOVÁ EVROPSKÁ LEGISLATIVA

SCHVÁLENÝ BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ 2015

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

EVROPSKÁ LEGISLATIVA

BALÍČEK K OBĚHOVÉMU HOSPODÁŘSTVÍ

✓ Balíček k oběhovému hospodářství

- ✓ Změny odpadové legislativy byly publikovány v Oficiálním věstníku Evropské unie 14. června 2018.
- ✓ **Směrnice, kterou se mění směrnice 2000/53/ES o vozidlech s ukončenou životností, 2006/66/ES o bateriích a akumulátorech a odpadních bateriích a akumulátorech a 2012/19/EU o odpadních elektrických a elektronických zařízeních – 2018/849/EU,**
- ✓ **Směrnice, která mění směrnici o skládkách odpadů - 2018/850/EU,**
- ✓ **Směrnice, která mění směrnici o odpadech - 2018/851/EU,**
- ✓ **Směrnice, která mění směrnici o obalech - 2018/852/EU.**

EVROPSKÁ LEGISLATIVA SMĚRNICE O ODPADECH

✓ Směrnice o odpadech (2018/851/EU):

- ✓ **Priorita** – komunální odpady, systémy tříděného sběru, navyšování recyklace, neuzavírat odpady v nižších patrech hierarchie nakládání s odpady (spalování, jednoduché systémy MBÚ).
- ✓ **Definice** – komunální odpad, stavební odpad, biologický odpad, potravinový odpad, nikoli nebezpečný odpad, zasypávání, materiálové využití a další.
- ✓ **Cíle pro recyklaci komunálních odpadů:**
 - ✓ **55% v roce 2025, 60% v roce 2030 a 65% v roce 2035.**
- ✓ **Třídění komunálních odpadů:**
 - ✓ **bioodpady – do konce 2023.**
 - ✓ **textil – do 1. ledna 2025.**
 - ✓ **nebezpečné složky komunálních odpadů – zavést do 1. ledna 2025.**

EVROPSKÁ LEGISLATIVA SMĚRNICE O SKLÁDKÁCH

- ✓ Směrnice o skládkování odpadů (2018/850/EU):
 - ✓ Priorita – výrazné omezení skládkování odpadů, zejména komunálních odpadů.
 - ✓ Definice – přímé odkazy na směrnici o odpadech u hlavních pojmů.
 - ✓ 2 cíle omezení skládkování odpadů
 - ✓ *Členské státy usilují o zajištění toho, aby od roku 2030 nebyl přijímán na skládku žádný odpad vhodný k recyklaci nebo jinému využití, zejména komunální odpad, s výjimkou odpadu, u něhož skládkování vede k nejlepšímu výsledku z hlediska životního prostředí v souladu s článkem 4 směrnice 2008/98/ES.*
 - ✓ *Cíl pro skládkování komunálních odpadů - 10% (nebo méně) z produkce komunálních odpadů v roce 2035 bude možné uložit na skládku.*
 - ✓ ČR nespadá do skupiny zemí, která dosáhne na možné posunutí roku plnění cíle.

NOVÁ LEGISLATIVA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ V ČR

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

NOVÁ LEGISLATIVA ODPADOVÉHO HOSPODÁŘSTVÍ ČR

- ✓ Změny evropských směrnic budou promítnuty do:
 - ✓ nového zákona o odpadech (již projednáván 2015-2017),
 - ✓ nového zákona o výrobcích s ukončenou životností (již projednáván 2015 – 2017),
 - ✓ novely zákona o obalech (bude nově připravena).
- ✓ Transpoziční lhůta 24 měsíců (5. července 2020).
- ✓ Platnost – nejpozději červenec roku 2020 (vzhledem k transpoziční lhůtě).

10. HLAVNÍCH PRIORIT NOVÉHO ZÁKONA O ODPADECH

- 1. Zlepšení naplňování hierarchie nakládání s odpady v ČR.**
- 2. Maximální legislativní podpora zvýšení recyklace odpadů a oběhového hospodářství.**
- 3. Legislativní podpora pro další odklon využitelných a recyklovatelných odpadů ze skládek.**
- 4. Umožnit splnění povinností ČR ze směrnic EU.**
- 5. Omezení nelegálního nakládání s odpady.**
- 6. Sjednocení podmínek pro nakládání odpady a jejich lepší vymahatelnost.**
- 7. Zpřehlednění přechodu odpad/neodpad.**
- 8. Zpřísnění podmínek provozu mobilních zařízení.**
- 9. Posílení ekonomických nástrojů k podpoře recyklace (poplatky za ukládání odpadů na skládky).**
- 10. Posílení možností pro zavedení motivačních plateb za odpad pro občany (systém PAYT).**

NAKLÁDÁNÍ S KOMUNÁLNÍ ODPADY V ČR

Způsob nakládání s KO	2013		2014		2015		2016	
	t	%	t	%	t	%	t	%
Množství energeticky využitých	614 502	11,9	627 234	11,8	620 313	11,8	680 504	12,1
Množství materiálově využitých	1 561 729	30,2	1 849 864	34,7	1 877 447	35,6	2 136 237	38,1
Množství odstraněných skládkován	2 698 737	52,2	2 569 965	48,3	2 498 736	47,4	2 522 799	45,0
Množství odstraněných spalováním	2 837	0,05	3 949	0,07	3 706	0,07	3 146	0,06

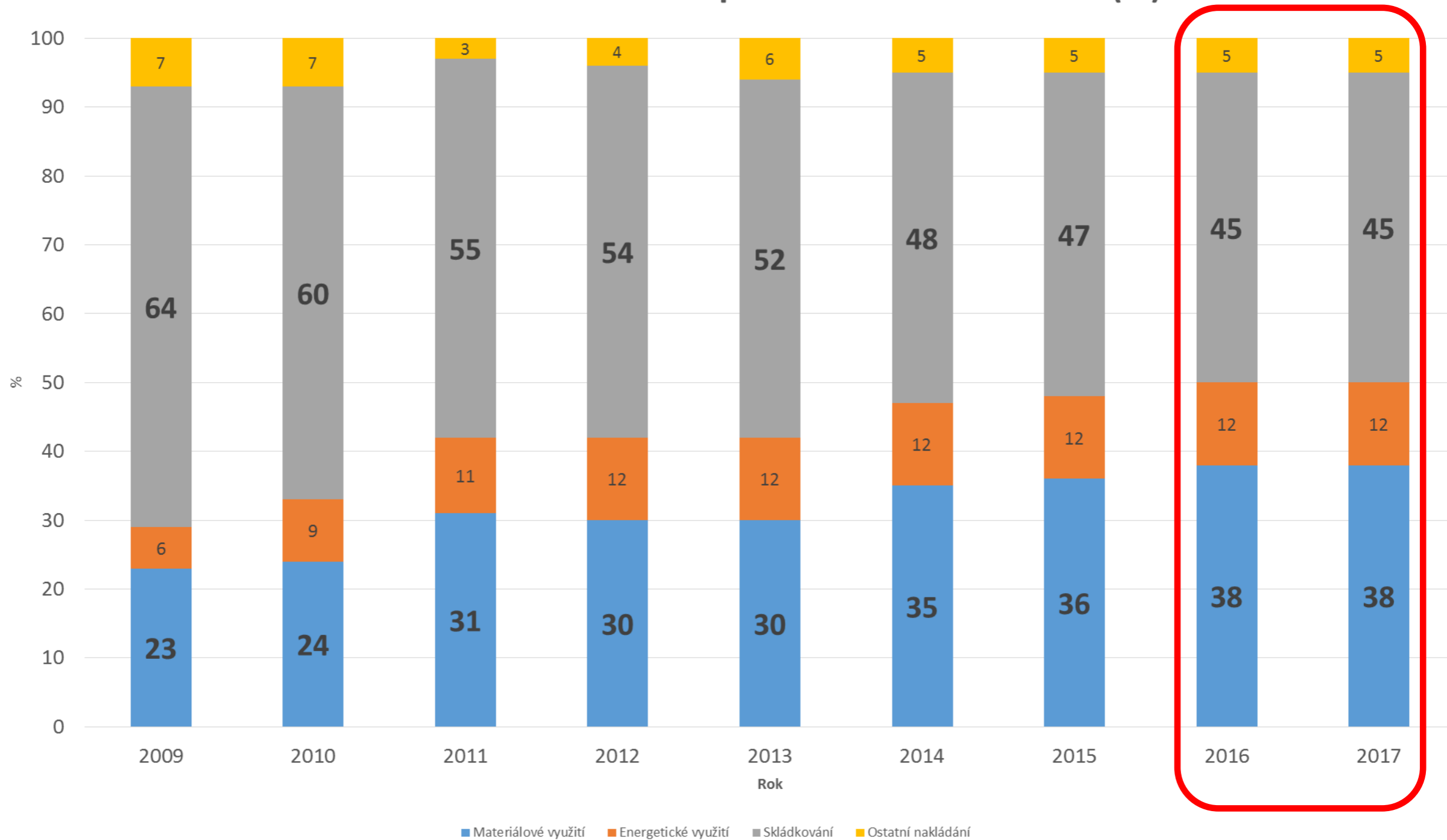
Zdroj: Statistická ročenka životního prostředí, MŽP, CENIA, 2017

Pozn. Součet % u uváděných způsobů nakládání neodpovídá 100% (5% jiné nakládání).

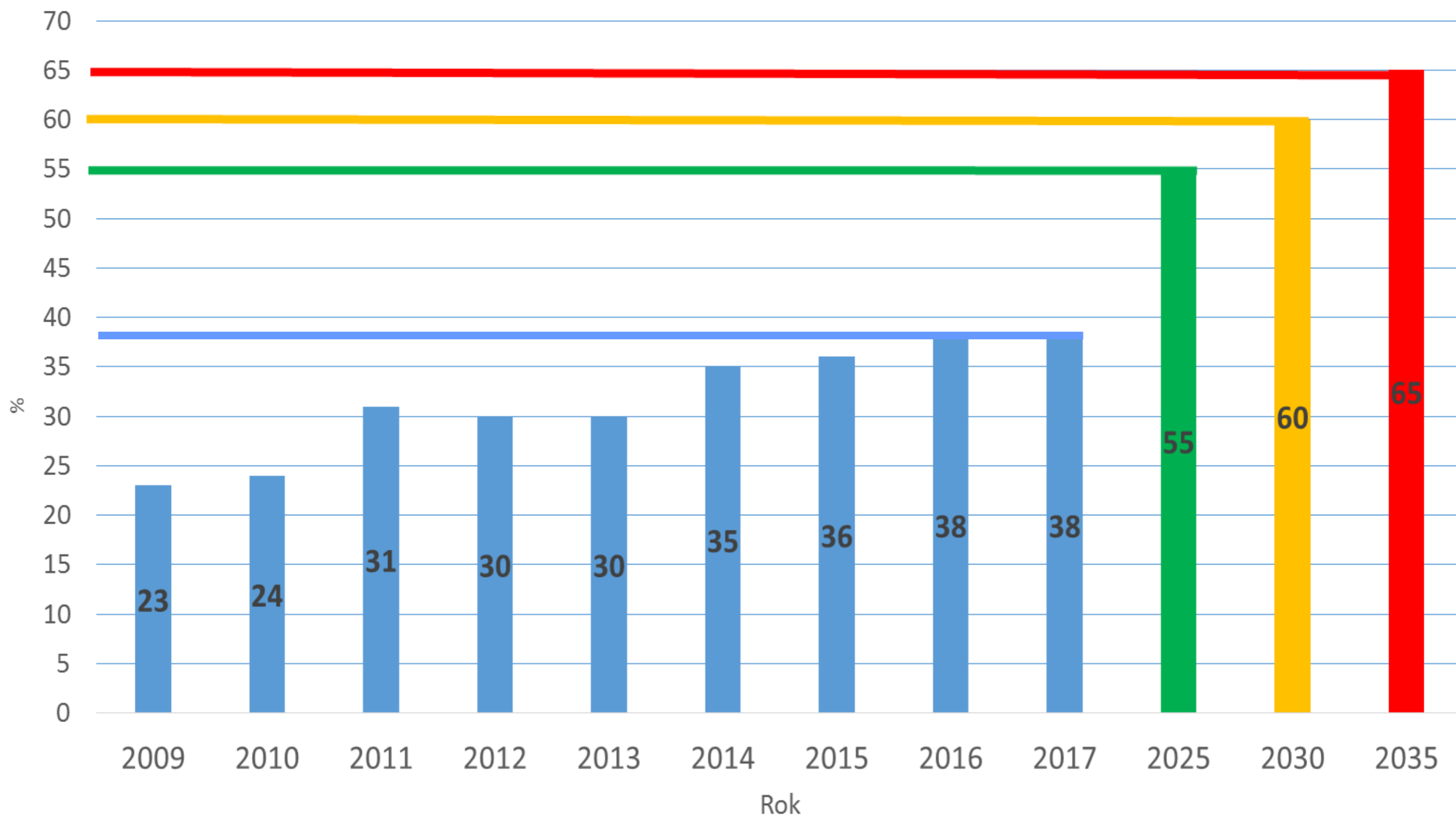
V ČR se nedaří významně snižovat množství ukládaných komunálních odpadů na skládky.

Nakládání s komunálním odpadem v ČR 2009 - 2017 (%)

Recyklace komunálních odpadů 2009 - 2017 nové recyklační cíle 2025, 2030, 2035

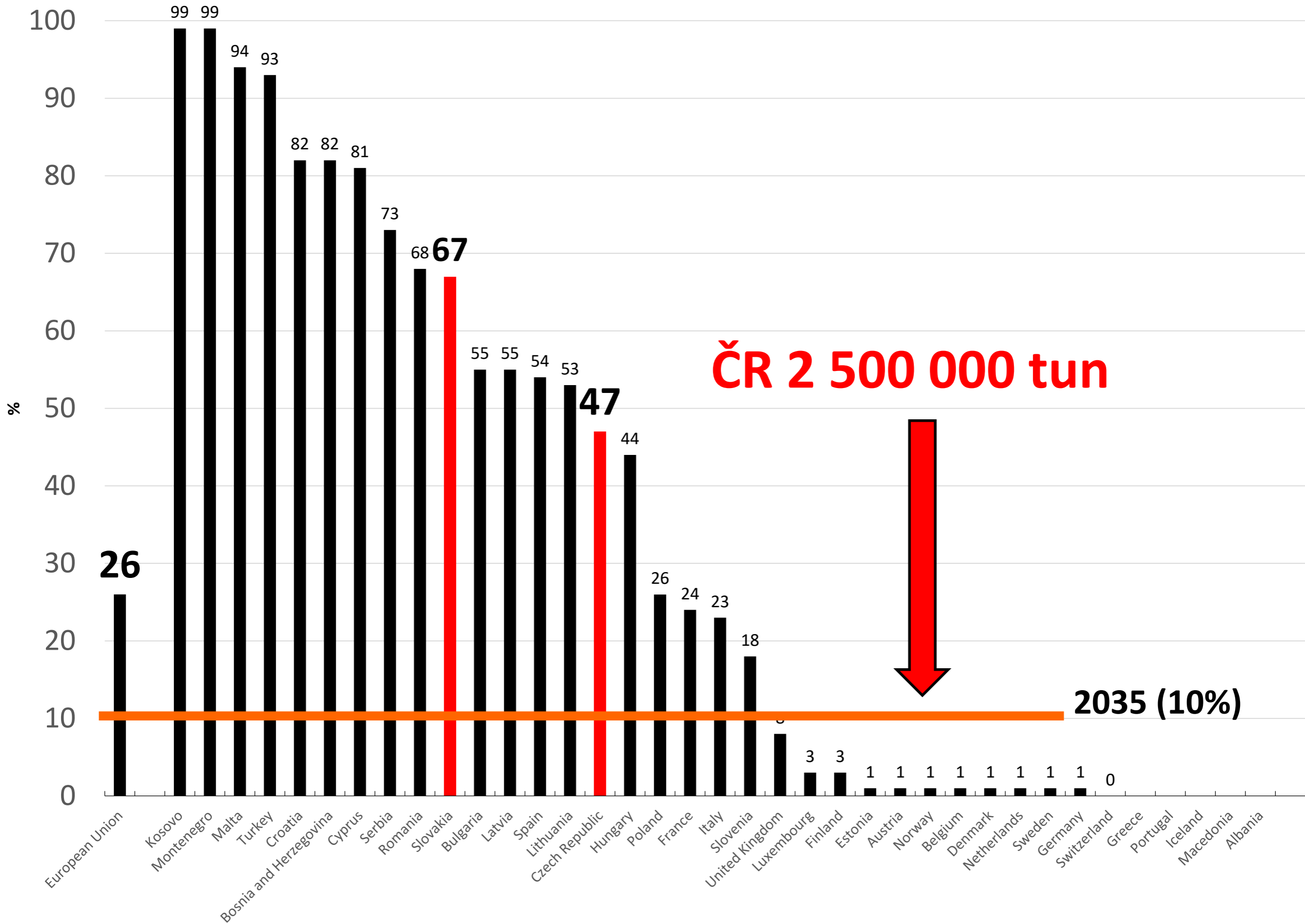
NOVÝ ZÁKON O ODPADECH

OMEZOVÁNÍ SKLÁDKOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ

- ✓ **Zákaz skládkování vybraných odpadů**
 - ✓ *V legislativě od roku 2014.*
 - ✓ *Pro směsné komunální odpady, recyklovatelné a využitelné odpady od roku 2024.*
 - ✓ **Nejedná se o úplný zákaz skládkování a bude zachován i v nové legislativě.**
- ✓ **Zákaz příliš přísný nebo ojedinělý v EU?**
- ✓ **Polsko** – podle polské vyhlášky č. 1277/2015 – od roku 2016 zákaz ukládání odpadů na skládky s výhřevností vyšší než 6 MJ/kg.

SKLÁDKOVÁNÍ KOMUNÁLNÍCH ODPADŮ 2015 (%)

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH POPLATEK ZA UKLÁDÁNÍ ODPADŮ NA SKLÁDKU

- ✓ **Výše poplatku za ukládání odpadů na skládky**
 - ✓ 500 Kč/tuna ostatní a komunální odpady.
 - ✓ 6200 Kč/tuna nebezpečné odpady.
 - ✓ **Od roku 2009 se výše poplatku nemění. Před rokem 2009 - každoročně navýšení o 50 Kč u ostatních a komunálních odpadů. Pokud by byl poplatek pravidelně dále navyšován, tak v roce 2018 by pro ostatní a komunální odpady činil 900 Kč/tuna.**
 - ✓ **Nenavyšování od roku 2009 znamená zlevňování skládkování, posilování konkurenční výhody skládkování.**
 - ✓ **Nejedná se o poplatek hrazený obyvateli obcí. Zvýšení poplatku za skládkování neznamena zvýšení poplatku hrazeného obyvateli.**
 - ✓ **Polsko – 170 PLN (2019) – 270 PLN (2020).**
 - ✓ **Bulharsko – 57 BGN (2019) – 95 BGN (2020).**

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH **TŘÍDÍCÍ SLEVA PRO OBCE**

- ✓ **Obce, které dosáhnou stanovených úrovní třídění, budou moci dosáhnout na slevu z poplatku za ukládání odpadů na skládky.**
- ✓ **Poplatek za ukládání odpadů na skládky bude pro obce, které dosáhnou stanovených úrovní třídění, v letech 2021 – 2023 zachován na stávající úrovni 500 Kč.**
- ✓ **Obcí se tak nemusí do roku 2024 zvyšování poplatku za ukládání odpadu na skládky vůbec dotknout.**
- ✓ **Úrovně třídění budou nastaveny ambiciózně a tak, aby směřovaly k dosažení nových recyklačních cílů podle směrnice o odpadech.**

NOVÝ ZÁKON O ODPADECH POPLATKOVÉ SYSTÉMY PRO OBČANY

- ✓ Současný zákon o odpadech
- ✓ Tři možnosti – zákon o místních poplatcích, zákon o odpadech (§ 17 nebo smlouva).
- ✓ Nový zákon o odpadech
- ✓ Sjednocení v zákoně o místních poplatcích.
- ✓ Možnosti:
 - ✓ Paušální platba.
 - ✓ Flexibilní systémy odvíjející se od skutečně produkovaného množství (systémy „*Pay as you throw*“ – „Zaplat' kolik vyhodíš“) – platba podle množství nebo objednané kapacity.

NÁVRH NOVÉHO ZÁKONA O VYBRANÝCH VÝROBCÍCH S UKONČENOU ŽIVOTNOSTÍ

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

ZÁKON O VYBRANÝCH VÝROBCÍCH S **UKONČENOU ŽIVOTNOSTÍ**

- ✓ **Rozsah zákona: elektrozařízení, autovraky, baterie a akumulátory, pneumatiky.**
- ✓ **Transpozice nových požadavků směrnice o odpadech v oblasti systémů rozšířené odpovědnosti výrobců.**
- ✓ **Splnění cílů směrnic EU ke zpětnému odběru.**
- ✓ **Rozšířená síť zpětného odběru.**
- ✓ **Sjednocení podmínek fungování kolektivních systémů (KS).**
- ✓ **Přísnější podmínky provozování KS.**
- ✓ **Vyšší kontrolovatelnost a dohled nad činností KS = transparentnost.**
- ✓ **Posílení kompetencí MŽP a ČIŽP.**

NÁVRH NOVELY ZÁKONA O OBALECH

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

NOVELA ZÁKONA O OBALECH

- ✓ **Transpozice změn ve směrnici o obalech.**
- ✓ **Nové cíle pro roky 2025 a 2030.**
- ✓ **Nové cíle pro hliníkové obaly.**
- ✓ **Nové povinnosti pro autorizované obalové společnosti v rámci rozšířené odpovědnosti výrobců.**
- ✓ **Princip tzv. ekomodulace – zohlednění recyklovatelnosti obalů v poplatcích od výrobců.**
- ✓ **Mechanismus finančního vyrovnání (clearing).**

STÁVAJÍCÍ ZÁKON O ODPADECH A PROVÁDĚCÍ PŘEDPISY

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

PROBÍHAJÍCÍ NOVELIZACE **ZÁKONA O ODPADECH**

- ✓ **Změny v souvislosti s nařízením EU 2017/852 o rtuti.**
- ✓ **Součástí širšího změnového zákona.**
- ✓ **Zpracována rovněž změna v souvislosti s nařízením EU 2017/997 kterým se mění příloha III směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokud jde o nebezpečnou vlastnost HP 14 „ekotoxický“**

- ✓ **Aktuálně v PSP (sněmovní tisk 172):**
 - ✓ **Výbor pro životní prostředí – PN k účinnosti novely.**
 - ✓ **Výbor pro zdravotnictví – bez PN.**
 - ✓ **Bude předloženo do druhého čtení v Poslanecké sněmovně.**
- ✓ **<http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&T=172>**

NOVELIZACE VYHLÁŠKY O ZAJIŠTĚNÍ ODDĚLENÉHO SOUSTŘEĐOVÁNÍ SLOŽEK KOMUNÁLNÍHO ODPADU SBĚRU

- ✓ **Vyhláška č. 321/2014 Sb. (novelizace vyhláškou č. 210/2018 Sb.)**
- ✓ **Povinnost pro obce zajistit místa pro oddělené soustředování BRKO po celý rok.**
- ✓ **Účinnost od dubna 2019.**
- ✓ **Povinnost pro obce zajistit místa pro oddělené soustředování jedlých olejů.**
- ✓ **Účinnost od ledna 2020.**

AKTIVITY MŽP PRO OBCE

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

AKTIVITY MŽP PRO OBCE

- ✓ **Metodická činnost** – sdělení, pokyny, návody – vše dostupné na stránkách MŽP.
- ✓ **PAYT Tour 2017** – semináře pro obce k chytrým způsobům nakládání s odpady –
http://mzp.cz/cz/pay_tour_2017_prezentace
- ✓ **Prevence vzniku odpadů** – metodiky, letáky a podklady k prevenci vzniku odpadů (obce, školy, firmy) –
http://mzp.cz/cz/program_predchazeni_vzniku_odpadu
- ✓ **Dost bylo plastu** – kampaň k redukci jednorázových plastů –
<http://www.dostbyloplastu.cz>.

PREVENCE VZNIKU ODPADŮ – PODKLADY MŽP

Průvodce předcházením
vzniku odpadů
v domácnosti

T A Spolufinancováno
Č R z prostředků TAČR

Ministerstvo životního prostředí

Průvodce předcházením
vzniku odpadů
na komunální úrovni

T A Spolufinancováno
Č R z prostředků TAČR

Ministerstvo životního prostředí

2017

Průvodce předcházením
vzniku odpadů z potravin
v soukromém sektoru
pohostinství a stravování

no
TAČR

Ministerstvo životního prostředí

2017

Průvodce předcházením vzniku
stavebních odpadů

T A Spolufinancováno
Č R z prostředků TAČR

Ministerstvo životního prostředí

2017

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

PREVENCE VZNIKU ODPADŮ – PODKLADY MŽP

http://www.mzp.cz/cz/program_predchazeni_vzniku_odpadu

STAHUJTE, SDÍLEJTE, INFORMUJTE

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

ZÁVĚRY

ZÁVĚRY

- ✓ **Komunální odpady a zlepšení nakládání s nimi prioritou v rámci změn evropské odpadové legislativy (balíček k oběhovému hospodářství).**
- ✓ Nová evropská legislativa schválena.
- ✓ Členské země - nutnost transpozice do **24 měsíců** (do 5. července 2020).

- ✓ **MŽP předloží do legislativního procesu:**
 - ✓ **Nový zákon o odpadech.**
 - ✓ **Nový zákon o vybraných výrobcích s ukončenou životností.**
 - ✓ **Novelu zákona o obalech.**
 - ✓ **Změnový zákon** (novelizace ostatních předpisů v souvislosti s novými zákony).
- ✓ **Zásadní diskuse s obcemi ohledně nastavení důležitých parametrů zákona.**
 - ✓ **Obce – stěžejní partner k novým zákonům pro odpadové hospodářství.**
- ✓ **Platnost nejpozději v červenci 2020 (účinnost 2021).**

DŮLEŽITÉ ODKAZY

- ✓ **Produkce a nakládání s odpady v roce 2017**
https://www.mzp.cz/cz/produkce_nakladani_odpady_2017
- ✓ **Indikátory odpadového hospodářství 2017**
https://www.mzp.cz/cz/indikatory_odpady_2017
- ✓ **Souhrnná data o odpadech 2009 – 2017**
https://www.mzp.cz/cz/souhrnna_data_2009_2017
- ✓ **Produkce odpadů v krajích ČR 2009 – 2017**
http://www1.cenia.cz/www/sites/default/files/Produkce_odpadu_kraje_2009_2017_F.pdf
- ✓ **Plán odpadového hospodářství 2015 – 2024**
https://www.mzp.cz/cz/poh_cr_prislusne_dokumenty
- ✓ **Program předcházení vzniku odpadů**
https://www.mzp.cz/cz/predchazeni_vzniku_odpadu_navrh
- ✓ **Zpráva o plnění cílů Plánu odpadového hospodářství České republiky (2015 – 2016)** https://www.mzp.cz/cz/plneni_narizeni_vlady

DĚKUJI ZA POZORNOST.

Ing. Bc. Jan Maršák, Ph.D.

Odbor odpadů

Ministerstvo životního prostředí

jan.marsak@mzp.cz

